

ČESKÉ PRÁVO

ČASOPIS SPOLKU NOTÁŘŮ ČESKOSLOVENSKÝCH

ŘÍDÍ PROF. Dr. EM. SVOBODA S KRUHEM REDAKČNÍM.

VYCHÁZÍ KAŽDÝ MĚSÍC MIMO ČERVENEC A SRPEN. — REDAKCE A ADMINISTRACE V PRAZE-II, ŽITNÁ UL. Č. 4b. — PŘEDPLATNÉ ROČNĚ 40 Kč I S POŠTOVNÍ ZÁSILKOU. — JEDNOTLIVÉ ČÍSLO Kč 4.

ROČNÍK XIII.

V PRAZE, V ČERVNU 1931.

ČÍSLO 6.

JUDr. JAROSLAV ČULÍK,

president notářské komory pražské 7./6. 1861 – 7./6. 1931.

Muž úžasné práce a hlubokých znalostí jak právnických tak jazykových a při tom charakteru nejméně skromného a antické jednoduchosti slaví svoje sedmdesátiny a s ním vzpomíná na něho s vroucím přáním všeho dobra a slunného dalšího života celý československý notářský stav.

Dějiny vývoje našeho stavu v nové době jsou a budou vždy úzce spojeny s osobou Dra Čulíka jako důstojného nástupce nezapomenutelného Dra Bařka a jeho spolupracovníků, kterým nebylo dopřáno dožítí se skutečného československého notářského řádu, ač i nám se mnohdy zdá, že i pro nás tento řád je vidinou nedosažitelnou.

Od vstupu Dra Čulíka do notářského stavu po zanechané dráze advokátní, to jest po dobu dvaceti sedmi let, sledujeme jeho činnost pro stav náš jak v odborných časopisech českých, tak zejména ve starém vídeňském znamenitě vedeném »Notariatszeitung«, a po převratu v »Českém Právu« a v denních listech. Neúnavně a s příkladnou energií bojuje za jeho práva na četných konferencích Spolku notářů rakouských před převratem, kde přichází s Drem Bařkem a Drem Kreimlem s návrhy iniciativními, směřujícími nejen k tomu, aby zlepšen byl materiální stav notářů, nýbrž, a hlavně, aby se získal poctivý zákonný podklad pro veškeré obory činnosti notářovy na místo mnohdy nevypočitatelné osobní libovůle, která v četných oborech jest dosud pramenem notářovy činnosti. — Od obnovení samostatnosti Československého

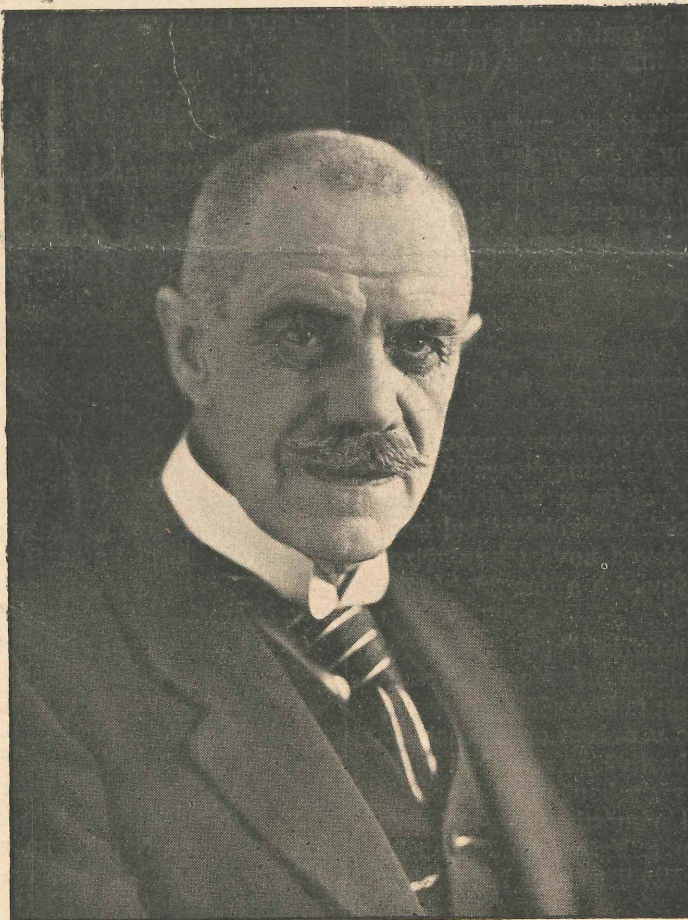
státu vidíme Dra Čulíka v popředí všech snah našeho stavu jako neúnavného bojovníka za jeho práva. Neúprosnou logikou svých výkladů a článků jak v otázce jazykové, tak v otázkách práva soukromého, dotýkajících se našeho stavu a v otázkách stavu advokátského,

kteřé mají mnoho nevyjasněných a mnohdy konkurenčních sporných bodů se stavem notářským, konečně v otázce judikatury nejvyššího soudu často nepříznivě našemu stavu, snaží se přesvědčiti směrodatné činitele, že zejména v soudním komisariátu, kde je notář pomocníkem soudu, není správným dívat se na činnost notářovu jako na činnost vyvolanou milostí jednotlivcovou, který se svého stolu dovoluje drobtům, aby odpadávaly na stůl notářův, nýbrž že tato důležitá činnost náleží notáři z moci jeho úřadu státem mu propůjčeného, jak jest tomu ve Francii.

Vzpomínáme jeho nesčetných konferencí s advokáty, činiteli parlamentními, s ministry ve věcech bujícího pokoutního písáření. Teprve podrobné vypsání obětí, spojených s návrhem zákona o pokoutnictví, ukáže, jaké živly pracovaly tu proti

oprávněným snahám obou stavů v tomto směru a jaké energie bylo k tomu třeba, aby se tento návrh dostal do parlamentu. Doufejme, že post tot dicrimina rerum se skutečně tak stane.

A což říci o jeho práci, kterou měl s návrhem nového občanského zákona! Není snadný úkol býti stále na stráži, aby se žádné ustanovení nám nepříznivé do

návrhu nedostalo. Tu jedná se přec o dílo zákonodárné, které svými právními předpisy přetrvá věky a jediný chybný krok nebo nedostatečná pozornost mohla by stavu způsobiti velikých, těžko již nahraditelných škod.

V jeho stavovské činnosti jest obsažnou kapitolou pro sebe nový notářský řád, který prostudoval do všech detailů, promyslel účinky jednotlivých ustanovení a neváhal v nesčetných konferencích a komisích, kde se o něm jednalo, stanovisko přísně stavovské hájiti a také uhájiti.

Nový notářský řád, který má nahraditi starý rakouský z roku 1871, má býti oním pevným základním pilířem notářského stavu jako ve Francii, kde nebude notář více podléhati v soudním komisařství libovůli jednatelce a kde zastaralé předpisy zákona rakouského nahrazeny budou moderními předpisy demokratickými. Tento nový notářský řád jest láskou Dra Čulíka a těžce nese, jakmile se opětně ozvou hlasy proti některým jeho předpisům.

Není a nemůže býti účelem těchto řádků vystihnouti celou bohatou činnost Dra Čulíka, konanou pro náš stav po dobu více než jednoho čtvrtstoletí, chceme se jen dnes připojiti k ostatním jeho přátelům, ctitelům a známým, kteří vzpomínají na něho jako na muže, který z bohaté hřivny mu svěřené načerpal a dal stavu nejušlechtilější poklady zcela nezištně a jen z lásky ke stavu.

Stav notářský s hrdostí počítá tohoto muže ke svým příslušníkům a přejeme mu, aby v budoucím šťastném životě dočkal se toho, co on považuje za dimidium svého srdce, to jest uskutečnění nového notářského řádu, tvořícího pevný a nerozborný sociální a hospodářský základ stavu jemu tak drahého.

* * *

President JUDr. Jaroslav Čulík narodil se dne 7. června 1861 v Kostelci nad Černými Lesy, kde byl jeho otec, Karel Čulík, notářem a odkudž pak byl přeložen na Vinohrady, kde po dlouhá léta jako osobnost vysoce vážená a populární působil a mnoho zdatných pracovníků jak ve stavu notářském, tak advokátním vychoval. Dr. Jaroslav Čulík po praxi notářské a advokátní byl jmenován roku 1904 notářem pro obvod nově tehdy zřizovaného okresního soudu ve Vršovicích a dne 22. března 1926 přeložen byl na Vinohrady.

Nehledě k bohaté odborné literární činnosti, věnoval Dr. Čulík svoje nejlepší síly a bohaté právnické vědomosti a jazykové znalosti jak svému milovanému stavu notářskému a upevnění jeho posic v právní organizaci našeho státu, tak samosprávě a horlivě se zúčastnil vždy života politického, kde dovedl vždy houževnatě a s výsledky své názory hájiti. Byl náměstkem starosty ve Vršovicích, dlouhá léta radním a Vršovická Občanská záložna čítá jej mezi své nejpečlivější členy ředitelstva.

Jest beze sporu dnes nejlepším znalcem nového notářského řádu, který v brzké době bude uzákoněn a chystá veliký komentář tohoto řádu a sbírku nových formulářů k němu.

Přejeme Dru Čulíkovi a celému notářskému stavu, aby zákon brzy byl skutkem a Dr. Čulík mohl ovoce své dlouholeté houževnaté práce veřejnosti a stavu předložiti.

JUDr. Hugo Patsch:

Osnova německého zákona o akciových společnostech a komanditních společnostech na akcie.

(Pokrač.)

V aktivech zvlášť nutno uvést: nedoplatky na akc. kapitál, jmění v závodě trvale uložené (pozemky, budovy, strojí a jiné zařízení, koncese, patenty, licence, ochranné známky a pod.), kapitál oběžný (suroviny, polotovary, sklad zboží, cenné papíry, hypoteční pohledávky, pohledávky obchodní, zálohy, pohledávky u sesterských závodů, u členů představenstva, dozorčí rady a zaměstnanců, směnky a čeki, hotovosti a pohledávky u peněžních ústavů a jiná aktiva, konečně položky vyrovnávací).

V pasivech nutno zvlášť uvést: akciový kapitál podle jednotlivých druhů akcií, rezervy (zákonné a jiné) účet amortizační, věřitele hypotekární, zálohy, věřitele obchodní, závazky sesterským podnikům, závazky členům představenstva, dozorčí radě a zřízcům závodu, závazky směnečné, bankovní, jiné, a konečně položky vyrovnávací. Zisk neb ztrátu jest odděleně vykázati od dřívějších let, vzájemné závazky a pohledávky nesmějí býti bilančně vyrovnávány, nýbrž musí býti pojaty do aktiv i pasiv.

V účtu zisku a ztráty musí býti na straně nákladů zvlášť uvedeny: mzdy a platy, sociální dávky, odpisy, úroky, dlužné daně a dávky a jiné výdaje krom výdajů za materiál neb zboží. Na straně výnosu nutno zvlášť uvést výnos podniku, výnos úroků a výnosy mimořádné. Říšské vládě jest vyhrazeno vydati vzorné formuláře výročních účtů.

Zřízení rezervního fondu jest obligatorní. Jemu připadá nejméně dvacetina ročního čistého zisku, pokud fond nedosáhne výše desetiny akciového kapitálu, a ažio. Výroční účty zkoumají bilanční revisoři, volení každoročně předem valnou hromadou. Představenstvo, dozorčí rada a minorita akcionářů vlastníci desetinu akciového kapitálu, jest oprávněna odporovati volbě revisorů. O odporu rozhoduje s konečnou platností obchodní soud, který revisory sám ustanoví, nebyli-li zvoleni neb nepřijali-li volbu. Za revisory mohou býti ustanoveni pouze odborníci s dostatečnou praxí, po případě společnosti, jichž představenstvo neb jednatelé mají tyto vlastnosti. Jimi nesmí býti členové představenstva, dozorčí rady, neb zřízcenci společnosti. Revisoři podají o vykonané revisi zprávu představenstvu, tato dozorčí radě a tato valné hromadě, a stvrdí doložkou na výročních účtech správnost jich podle vykonané revise. Revisoři jsou povinni přísně zachovávat obchodní tajemství a ručí po případě k ruce společně a nedílně společnosti za škodu, která by této vzešla porušením povinností revisorských. Nároky na náhradu promlčují se v pěti letech. Říšská vláda se zmocňuje vydati předpisy o autorisaci revisorů a bližší nařízení o provádění revisi.

Zprávu revisorskou jest nejméně na 14 dní před valnou hromadou vyložiti k nahlédnutí akcionářům, a těmto v téže lhůtě k jich přání zaslati opis výročních účtů, zprávy obchodní a poznámek představenstva k nim.

Jednání o schválení výročních účtů musí býti v každém případě odloženo do příští valné hromady, usnese-li se tato na tom prostou většinou hlasů aneb žádá-li